

1987, 26. března – Sdělení VONS č. 628 „Líčení proti Štefanu Javorskému odročeno“ o odročení hlavního líčení u Okresního soudu v Popradu se Štefanem Javorským obžalovaným z trestného činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.

Před senátem Okresního soudu v Popradě za předsednictví JUDr. Barabáše probíhalo ve dnech 22. 1. a 12. 2. hlavní líčení v trestní věci proti katolickému knězi bez státního souhlasu Štefanu Javorskému. Obžaloba, zastupovaná okresním prokurátorem JUDr. Michalem Bajusem, jej vinila z trestného činu maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi¹ (§ 178 tr. z.), jehož se měl dopustit tím, že dne 9. 8. 1985 sloužil v domě Jána Svocáka ve Ždiaru v okrese Poprad soukromou mši. Původní rozsáhlejší obvinění (viz naše sdělení č. 291 a 528)² se smršelo na tento jediný skutek, neboť se mezitím zjistilo, že např. svátost oltářní mohou rozdávat i laici a že k tomuto úkonu není zapotřebí státního souhlasu.

Hlavní líčení probíhalo za nikým nerušené účasti 30–40 přátel obžalovaného. Jediným důkazem údajného trestného činu byly výpovědi Jána Svocáka a Josefa³ Kratochvíla, kteří je však oba před soudem odvolali s poukazem na to, že na nich byly vynuceny nátlakem vyšetřovatelů. J. Kratochvíl uvedl, že byl při výslechu bit a že ihned po jeho ukončení podal stížnost na postup vyšetřovatele, na niž dosud neobdržel odpověď. Soud proto rozhodl, že je zapotřebí zjistit a vyslechnout příslušníky StB, kteří prováděli výslech obou svědků, a odročil další líčení na neurčito.

Zajisté bychom uvítali, kdyby byly odhaleny a potrestány nezákonné praktiky, jichž orgány Bezpečnosti užívají vůči svědkům i obžalovaným. Nezávisle na legálnosti či nelegálnosti získání příslušných důkazů však zůstává faktem, že odsloužení mše či provedení jiného náboženského úkonu je v plném souladu s platnými čs. zákony i s přijatými mezinárodními závazky. Výsledek tohoto procesu ukáže, do jaké míry hodlá státní moc respektovat alespoň

minimální práva věřících občanů, kteří přinejmenším na Slovensku představují nepochybnou většinu obyvatelstva.

Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 5, s. 17–18.

POZNÁMKY

- ¹ Správně maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.
- ² Dokumenty č. 292 a 531. K perzekuci Štefana Javorského viz dále sdělení VONS č. 635 a 643, dokumenty č. 638 a 646.
- ³ Správně Jozefa.